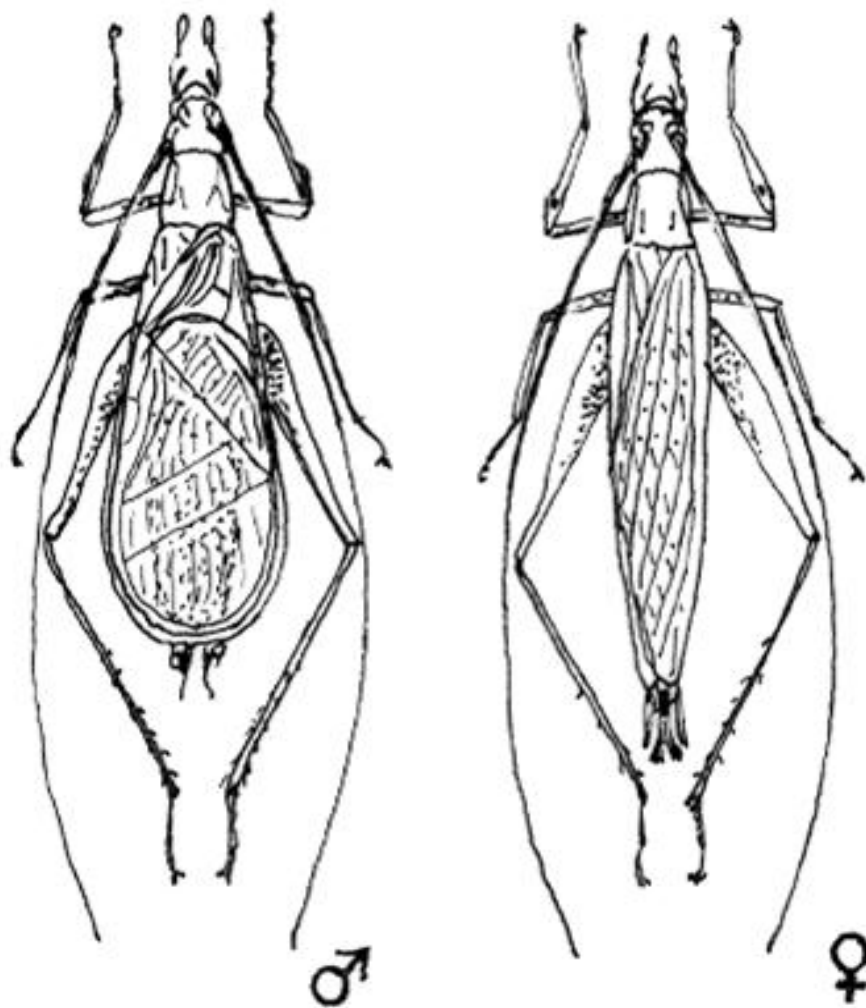

Rovarász Híradó

A Magyar Rovartani Társaság tájékoztatója
71. szám, 2013. szeptember

Tartalom:

Rovarász elődeink — MRT hírek — Gyűjtőutak, expedíciók, kirándulások
Rövid hírek

Rovarász Híradó

a Magyar Rovartani Társaság
negyedéves tájékoztatója

A tájékoztatóban megfogalmazott vélemények nem minden esetben tükrözik a Szerkesztőbizottság és a Magyar Rovartani Társaság vezetőségének álláspontját.

A Rovarász Híradót alapította 1989-ben:
Nagy Barnabás

Felelős szerkesztő: Haltrich Attila (HA)

Szerkesztőbizottság: Balázs Klára (BK),
Jenser Gábor (JG), Mészáros Zoltán (MZ),
Merkl Ottó (MO), Nagy Barnabás (NB),
Rozner István (RI), Szalóki Dezső (SZD), és
Szócs Gábor (SZG).

Szerkesztőség:
BCE, KeTK, Rovartani Tanszék,
1118 Budapest, Ménesi út 44.
Telefon: 4826219
drótposta: attila.haltrich@uni-corvinus.hu

Magyar Rovartani Társaság (MRT)
1088 Budapest, Baross utca 13.
www.magyarrovartanitariasag.hu
A Magyar Rovartani Társaság célja és feladata a rovaran általános művelése, elsősorban a magyarországi rovarvilág kutatása és vizsgálata, valamint a rovarani ismeretek terjesztése.

Elnökség (2011)
Elnök: Vig Károly
I. alelnök: Merkl Ottó
II. alelnök: Szócs Gábor
Titkár: Puskás Gellért
Előadásszervező titkár: nincs betöltve
Szerkesztő: Merkl Ottó
Pénztáros: Szalóki Dezső
Ellenőr: Simonyi Sándor
Jegyző: György Zoltán

Ülések – a nyarat kivéve – minden hónap
harmadik péntekén a **BCE Kertészettudományi Karán, az „E” épület E/2 termében (Budapest XI., Ménesi út 45), délután 4 órakor.**

Illusztráció
Címlapon: **pirregő tücsök**
(*Oecanthus pellucens* Scopoli, 1763,
Orthoptera: Gryllidae)
Rajz: dr. Pataki Ervin

Exit Kozár Ferenc. Aki olvasta Márai Sándor Naplóit, az tudja, hogy ezzel a két szóval szokta jelezni, ha valaki, az irodalmi élet nagyjai közül elment. Kozár Feri elvesztése a szokottnál is nagyobb döbbenetet keltett, ami valószínűleg abból (is) adódott, hogy egy még mindig igen aktív rovarász hagyott el bennünket. És hát idő előtt. Valahogy hozzászoktunk, hogy a rovarászok sokáig élnek, és ha már nem is gyűjtenek, de élnek...

Feri viszont nem csak élt, de igen aktív volt, engem még májusban is arra kért, hogy küldjek hozzá PhD-hallgatókat, kapásból sorolt fel pár perc alatt legalább 3 doktorira való témát.

Pár éve még pajzstetvesz nagyhatalom voltunk, hiszen Kozár Ferenc és Kosztarab Mihály világviszonylatban is dobozós helyen álltak. Még szerencse, hogy sikerült neki, ha kicsit későn is, utánpótlásról gondoskodnia. De milyen jó lett volna még inaskodni mellette, ugye Kinga?

Amikor halálhíre után pár héttel Dublin utcáit róttam, és felfigyeltem a hársfákat tömegesen borító hatalmas pajzstetvekre, keserűen gondoltam rá, hogy már nincs kinek a képeket megmutatnom...

Eszembe jutott Örkény egypercese, a „Dal”, az, ahol az orosz fronton volt egy bajtársa, aki mindenre tudott rímeket faragni, dalt szerezni. És egyszer, amikor rossz időben rossz helyen volt, öt kis csattanás, és az elkezdett nóta befejetlen maradt, örökre. Valahogy így éreztem most én is magamat Feri halálakor. „Mindnyájan tudunk valamit, és azt senki se képes utánunk csinálni. Ez így van.”

HA

Rovarász elődeink

Kozár Ferenc (1943–2013)

Kozár Ferenc a Frivaldszky-emlékplakett arany fokozatával 2007-ben

Dr. Kozár Ferenc, a mezőgazdasági tudományok doktora, professor emeritusz, az MTA NKI (ma: MTA ATK Növényvédelmi Intézet) Állattani Osztályának egykori vezetője, a Magyar Rovartani Társaság Választmányának Örökös Tagja, a pajzstetvek taxonómiájának nemzetközi híró kutatója, rovarökológus 2013. június 16-án, 70 éves korában váratlanul elhunyt.

Az utolsó pillanatig aktívan munkálkodott. Tudományra új pajzstetűfajok leírásai sorakoznak a polcán közlésre várva, vizsgálatra váró minták, félbemaradt kéziratok maradtak immár a fiatal kollégáira. Az általa vezetett OTKA-témát is kollégáinak kell már befejeznie. Hatalmas életművet hagyott hátra.

Kozár Ferenc, vagyis ahogy mindig is szólítottuk, Feri szép csendesen, de tervszerűen, átgondoltan és hallatlan precizitással építkezett. Most döbbenünk rá, hogy mi csak az egyes építőköveket ismerjük, amelyeket oly nagy gondal csiszolva rakott egymásra. És ami előttünk áll, amit alkotott, az valójában hatalmas építmény, amelyet felmérni, belátni aligha tudunk. A növényvédelmi rovaratan átgondoltan, éleslátással, sokszor korát messze megelőző éleslátással megalkotott palotája, amelynek épületszárnyai a pajzstetvek taxonómiájának, ökológiájának, állatföldrajzának és a klímaváltozás súlyos rovarani következményeinek teréből állnak össze.

Kedvenc rovarcsoportjával, a pajzstetvekkel már kora gyermekkorában eljegyezte magát, amikor édesanyja almafáján először találkozott velük. Nem csoda tehát, hogy amikor eljött az ideje, felvételt nyert a Gödöllői Agrártudományi Egyetemre. Tanulmányait később Leningrádban folytatta. Itt a növényvédelemre szeretett volna szakosodni, de az illetékesek szándéka az volt vele, hogy a kertészeti tanulmányok felé irányítják. Feri keze azonban egy akkor közkedvelt növényvédőszerből sárgállott. Ez minden szónál beszédesebb volt; így Feri a maga választotta úton, a növényvédelmi kérdések tanulmányozásának útján haladhatott tovább.

Pályája kezdetén rövid ideig dolgozott a Növényvédelmi Szolgálatnál, de Jermy Tibor invitálására hamarosan a Növényvédelmi Kutatóintézet (mai nevén: MTA Agrártudományi Kutatóközpont Növényvédelmi Intézet) Állattani Osztályához csatlakozott. Munkássága ide, az Állattani Osztályhoz köti. 1973-ban tudományos munkatársként kezdte, majd 1978-tól 1990-ig az Osztály vezetője volt. Itteni pályafutása során szerezte meg 1975-ben a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, majd 1991-ben a mezőgazdasági tudományok doktora címet. Később, mint tudományos tanácsadó tevékenykedett, majd 2012-től professor emerituszként alkotott tovább az utolsó pillanatáig töretlen lelkesedéssel, akarással és szakértelemmel.

Csendes, puritán, szókimondó volt. Mindez természetes, belülről fakadó szerénységgel párosult, így szinte észrevétlenül alkotott nagyot. Világszerte ismert és méltán elismert kutató volt. Munkásságát rendkívüli termékenység jellemzi.

Vaskos könyvei szakterületének megkerülhetetlen alapművei. Tudományos cikkeinek száma jóval meghaladja a 220-at. Összesen 13 új családot, 32 új genust és 175 tudományra új fajt írt le.

A terepi és a laboratóriumi munka egyaránt lételeme volt. Nemzetközi együttműködéseinek, hazai és külföldi kollegákkal együtt tett gyűjtőútjainak se szeri, se száma.

Szobája a "Béke Szigete" volt. A kis Csapat, Benedicty Zsuzsa, Fetykó Kinga, Szita Éva és Kiss Balázs, és az utóbbi években már törzstagnak számító török vendégkutató, Kaydan Bora mindenben számíthatott útmutatásaira, tanácsaira, de egy probléma megbeszélésére bárki betérhetett hozzá.

Nem volt a szavak embere, mégis számos rangos nemzetközi és hazai tudományos szervezet tartott igényt munkájára. Így például tagja volt a Nemzetközi Biológiai Védekezés Szervezet Nyugat-palearktikus Munkacsoportjának (International Organization for Biological Control, West Palearctic Research Section), több cikluson át az MTA Növényvédelmi Bizottságának, az MTA Zoológiai Bizottságának, valamint a Magyar Rovartani Társaság Választmányának.

Soha nem akart kitűnni, nem törekedett babérokat szerezni. Talán szerénysége is közrejátszott abban,

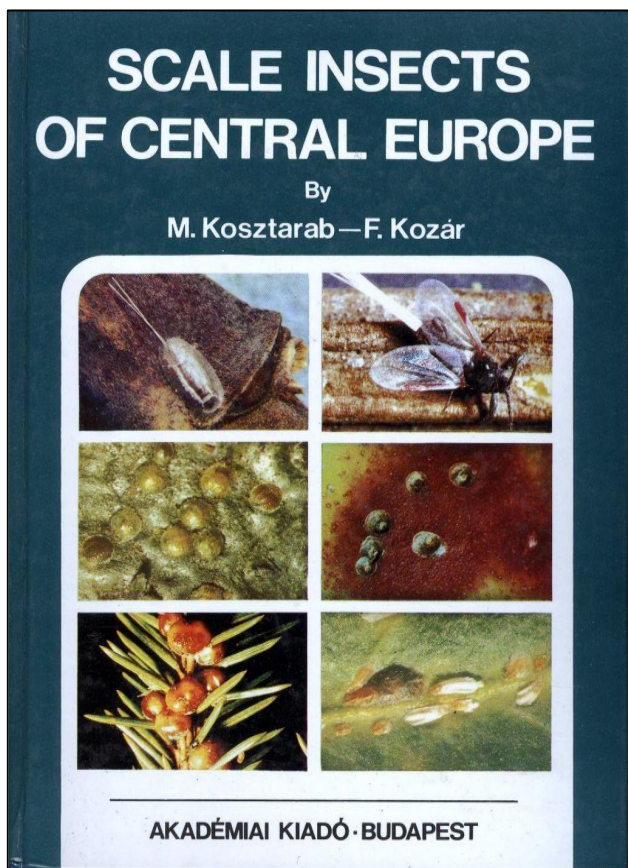
hogy nem záporoztak rá a kitüntetések. Mindazonáltal nagyon mélyen megérintette, hogy a Magyar Rovartani Társaság a Frivaldszky Imre Emlékérem bronz (1993) majd arany (2007) fokozatával is kitüntette. A "XII International Symposium on Scale Insect Studies" (Chania, Crete, 2010) keretében pedig különdíjat vehetett át, amellyel a pajzstetvek kutatásában végzett sok évtizedes, kiemelkedő munkásságát ismerték el. A Magyar Rovartani Társaság Közgyűlése (2012) a Választmányának Örökös Tagjává választotta.

A mindennapok során Feritől mindig azt láttuk, hogy a munkahelyi kapcsolatokban sohasem méricskélte, hogy vajon a másik ember mennyire szimpatikus neki, a világ dolgairól mennyire vélekedik vele hasonlóan, hanem mindenkinek a legjobb tudása szerint, tapintatosan, barátián segített.

Közvetlen munkatársainak emlékező sorai, Kiss Balázs összeállításában, a *Növényvédelem* folyóirat 2013. júliusi számában olvashatóak (49. évf., 7. szám, 329–334. old.).

Munkásságára a közel jövőben szakmai rendezvényeken is megemlékezünk. Ezek időpontjáról a *Rovarász Híradó*ban illetve a Társaságunk honlapján is tájékoztatást fogunk adni.

Szőcs Gábor

MRT-hírek

A 2013. május 24-re összehívott Választmányinak, tulajdonképpen egyetlen napirendi pontja volt, mégpedig a MRT hordozható számítógépének a megvétele. Az ülést az Elnök távolléte miatt Merkl Ottó, az MRT alelnöke vezette. A számítógép beszerzését már 2012 őszén megszavazta a Választmány, megkérve Petrányi Gergelyt, hogy nézzen utána, hogy 80 eFt körül, milyen új, de inkább használt eszközhez lehet hozzájutni. A rovaratani üléseken vetítésre használt gép beszerzése azért vált halaszthatatlanná, mivel az évekkel ezelőtt, magán adományként (Nagy Z. Lászlótól) kapott notebook (ami egyébként most töltötte be a 14-ik életévét...) felmondta a szolgálatot. Megvizsgálva az összes számba jöhető lehetőséget, Gergely két ajánlatot tett: vagy veszünk egy használt, kevésbé korszerű, de olcsóbb gépet, melynek lecserélése hamarabb lesz aktuális, vagy pedig egy modernebbet, de drágábbat, mely az előbbinél tovább fog tartani. Végül a Választmány egyhangúan a drágább gép mellett döntött, felkérve Petrányi Gergelyt a vásárlás lebonyolítására. Csak mellékesen jegyezzük meg, hogy az elmúlt hónapokban, ahogy az adományként kapott gép előtti időszakban is, a Társaság, a Rovartani Tanszék hordozható eszközeit használta, melyért ezúton is köszönet illeti a tanszék vezetőjét.

Napirenden kívül, a Választmány megszavazott még egy javaslatot, melyet alelnökünk, Merkl Ottó ismertett, mégpedig azt, hogy az internetes „Év Rovara” meghirdetést, szavazást stb. halasszuk el egy évvel, a

2014-es Év Rovara legyen a múlt havi választmányin, Móczár László által ajánlott földi poszméh (*Bombus terrestris*). Laci bácsi, aki egyébként idén tölti be a 99-edik életévét, még mindig aktívan vesz részt a MRT életében, és hosszú, lelkes kortesbeszédet tartott az általa javasolt hártványászárnyú érdekében. Már akkor fel kellett volna neki ezt ajánlanunk, de akkor annyira lefoglaltak mindenkit az internetes szavazás részletei (ajánlások írása, meghirdetés, határidők, eredményhirdetés stb.), hogy ezt elmulasztottuk. Így most ezt is pótoltuk.

HA (a jegyzőt helyettesítve)

Gyűjtőutak, expedíciók, kirándulások

Ebben a rovatban várjuk tagtársaink beszámolóit, eredményeit 2013-ban végzett munkájukról. (Szerk.)

Ócsa, 2013. március 2. – Az Ócsai Tájvédelmi Körzet Madárvártájának épületében rendezte a Magyar Biodiverzitás-kutató Egyesület a 2013-as programjának megbeszélését. Döntés született a 2013-as budapesti kertprogramról, a simontornyai, a cserkúti stb. programokról. A Magyar Rovartani Társaság részéről Petrányi Gergely, Podlussány Attila és Rozner István képviselte a Társaságunkat. Alkalmom nyílt a környezet megismerésére is. A Madárvárta az ócsai turján szélén épült, ahol a hajdani tőzeglányászat helyén a leromlott környezetet már részben sikerült helyreállítani. Szép, napos kora tavaszi időjárásban volt részünk, megpróbáltunk gyűjteni, de még nem sok eredménnyel. Ennek ellenére egy korhadó égerfarönkből megfogtam az év első, említésre méltó bogarát, egy takácscincért (*Lamia textor*) és több bordás csigarablót (*Phosphuga atrata*).

Simontornya 2013. április 16. – 1914-ben jelent meg Pillich Ferenc (1833–1902) simontornyai entomológus és gyógyszerész 171 oldalas monográfiája német nyelven *Aus der Arthropodenwelt Simontornya's* címmel Simontornya és környékének rovarvilágáról. Az eltelt időszak valószínűleg sok változást hozott a természeti értékekben, így a rovarvilágban is. Felmerült az elképzelés egy 2 éves (2013–2014) átfogó entomológiai kutatómunkáról. Ezt az elképzelést támogatták a Magyar Rovartani Társaság és a Magyar Biodiverzitás-kutató Egyesület tagjai is. Első lépésként Podlussány Attila és Rozner István 2013. április 16-án terepfelmérést végeztek Simontornyán. A terepi munkát befolyásolta az esős időszak. Ennek ellenére gyűjtöttünk a Sió-folyó bal partján erdős terepen, kaszálón, legelőn. Majd a jobb parti szőlőhegyet látogattuk meg, nem sok eredménnyel. Talán a legérdekesebb fogás egy kis nünükefaj (*Meloe*) volt.

Simontornya 2013. június 4. – Ekkorra már kibővült a kutatócsoportunk Muskovits József tagtársunkkal. Ezt a gyűjtőutat megpróbáltuk előkészíteni, bár az esős idő miatt egy héttel el kellett halasztanunk. Nagy Tibor természetvédelmi őr terepjárójával elvitt a Kisszékely község előtt levő gyönyörű tölgyessel és más vegyes erdővel borított részekre. Sajnos az időjárás nem volt kegyes hozzánk, a ritka napsütés után az eső is megérkezett. Amíg lehetett, gyűjtöttünk, de délután, az eső miatt, kénytelenek voltunk levonulni a terepről. Előtte még megtekintettünk egy ígéretes gyűjtőhelyet, kaszálót és legelőt.

Cserkút, 2013. május 17–19. – A XI. Biodiverzitás Napot a Magyar Biodiverzitás-kutató Egyesület a Baranya megyei Cserkúton rendezte meg.

fotó: Rozner István

A Jakab-hegy lábánál fekvő községtől délnyugatra jelölték ki a kutatási területet. A terület hat részre lett osztva, ezek tartalmaztak két patak völgyet, cserjést, tölgyest és a hajdani uránbányászat meddőhányóját. Ez utóbbi pusztafüves, beerdősülő rész volt, amin eredményes gyűjtést lehetett folytatni. A nagyszámú résztvevő programját a pécsi egyetem és az önkormányzat is támogatta. A résztvevők elhelyezése a helyi turista házakban történt. A Magyar Rovartani Társaság több kutatóval képviseltette magát, de a Biodiverzitás Napon négy európai ország kutatói is megismerkedhettek a mi programunkkal.

A gyűjtött bogáranyag feldolgozása során a következő faj a magyar faunára nézve újnak bizonyult, ez az *Oedemera nobilis* (Scopoli, 1763). 7 védett faj előfordulását rögzítettük a következő családokból: *Carabidae* 1, *Lucanidae* 1, *Cetoniidae* 1, *Tenebrionidae* 1, *Cerambycidae* 3.

Dobrudzsa, 2013. V. 22-26. – Ezt a távoli romániai gyűjtőutat Székely Levente, kiváló lepkész tagtársunk és Kocs Irén tagtársunk, a Székely Nemzeti Múzeum (Sepsiszentgyörgy) entomológusa szervezte. Rajtuk kívül Podlussány Attila és Rozner István vett részt a gyűjtőúton. Több magyar lepkész is ismeri ezt a területet Székely Levente jóvoltából, aki rendszeresen gyűjt itt. A szállásunk Enisala település legvégén, egy mindennel felszerelt modern vendégházban volt egy hatalmas kiterjedésű mocsárvidék szélén. A táj sok látványossággal szolgált, főleg a kora reggeli órákban, amikor a csapatokban úszkáló pelikánokat, hatyúkat és más vízimadarakat láthattuk. Hogy a vendégek a természethez közel érezzék magukat, a háztetőn műgolyafészek több műgolyával, és egy eldugott sarokban egy műanyag bagoly nézett ránk. Mindezeket jól mosolyogtunk.

Gura Dobrogei – „Dobrudzsa szája”, vagy inkább kapuja.

Forrás: <http://digital-escape.blogspot.hu/2008/09/dobrogea-sites-other-points-of-interest.html>

Enisala gyűjtőhelynek sem volt rossz. A falu mellett emelkedő várhegy déli kitettséggű pusztafüves oldalán, valamint a falutól mintegy két kilométerre egy fás legelő nyújtott lehetőséget több futóbogár, gyalgcincér és gyászbogár gyűjtésére. A legjobb gyűjtőhely Babadag település felett, a Codru Monostor környékén volt. Itt több gyalgcincér (*Dorcadion*) és más cincérfaj, gyászbogár került a gyűjtőüvegekbe. A legérdekesebb fogás a szarvas álganéjtűró (*Bolbelasmus unicornis*) volt. Sajnos az éjszakai lámpázás nem vezetett eredményre, mert mire felállítottuk a lepedőt, ránk tört az esti zivatar, ami másnap is megismétlődött. Két nap gyűjtöttünk a Slava Rusa helység környékén, de itt sem tudtuk elkerülni az esőt, pedig nagyon jó erdei és bozótos teretek voltak, sok virágcincér- és rózsabogárfajjal. Hazafelé egy sziklás, pusztafüves lelőhelyet látogattunk meg, a Gura Dobrogei nevezetűt, ahol mérsékelt eredménnyel gyűjthettünk az odatelepült méhészet miatt.

Az ötnapos gyűjtőút anyagának feldolgozása folyamatban van. Valószínűleg több érdekesség fog előkerülni. Ez alkalommal is szeretnénk megköszönni Szabóky Leventének a gyűjtőút sikeres lebonyolítását, a Székely Nemzeti Múzeumnak a költségekhez való hozzájárulást.

Mátraháza, 2013. június 14–16. – A Magyar Rovartani Társaság 2013. évi kirándulását Mátraházára szervezte. A résztvevőket a Vörösmarty turistaház faházaiban és kőházában helyezték el. A vendéglátást Szabóky Csaba és segítőinek bográcsgulyása tette emlékezetessé. Természetesen a szombat esti hagyományos szalonnasütést nem lehetett kihagyni a programból, ezt némi mátravidéki vörös és fehér nedű követte, ami előcsalta néhány résztvevő hangszálaiból a népdalkincs szebb darabjait.

fotó: Gátmezei Antalné

Persze a rovargyűjtés sem maradt el. Egy jól szervezett, több kilométeres gerinctúra adott alkalmat a gyűjtésre. Lepkészeink kihasználták az éjszakai lámpázás adta lehetőségeket, és gazdagították a Mátra lepkefaunájának ismeretét. Sajnos hiányoltuk a területileg illetékes Mátra Múzeum kitűnő rovarászainak részvételét a Társaság kirándulásáról, mert bizonyára tudtak volna néhány adalékkal hozzájárulni a kirándulás és gyűjtés sikeréhez.

Végül megköszöném Szabóky Csabának a jól szervezett kemény munkáját, és Both Verának a rólunk való gondoskodást.

Rozner István

Transalpina Rovarásztábor 2013. július 21–28. – Akárcsak az elmúlt 15 évben mindig, idén is megszervezte a BCE Rovartani Tanszéke erdélyi rovarásztáborát. Most a Déli-Kárpátok egy kevésbé ismert hegycsoportjának a közepére utaztunk, a Páring hegycsoportba, ami 6 hegységet foglal magába a Zsil és az Olt folyó között (Kudzsiri-havasok, Szebeni-havasok, Lotru-hegység, Latorița-hegység, Páring-hegység és a Căpățâni-hegység). A helyszín kiválasztásához az ötletet egy magashegységi út, a Transalpina felújítása adta, ami még a Transfogarasnál is magasabban, 2145 m-en halad át az Urdele-hágón keresztül.

A táborozáson 65 személy vett részt, köztük 15 MR- tag, 20 hallgató, botanikusok, vagy csak egyszerűen érdeklődők. A szállásunk 1300 m magasan volt, a Lotru folyó mellett (Obârsia Lotrului), ahonnan háromszor is megmásztuk (igaz, busszal!) a 2000 m-es gerincet.

fotó: Haltrich Attila

Leereszkedés a Páring keleti gerincéről

A táborozás alatt végig gyönyörű, napos időt fogtunk ki, csak a szállítóeszközök, az autóbuszok nem bírták a kaptatókat, a buszt menet közben ki kellett cserélnünk, amire eddig még nem volt példa.

fotó: Haltrich Attila

Esti lámpázás, a képen Dóboz János és Lukátsi Márk látható

Részletesebben a táborozásról, valamint a különböző gyűjtési eredményekről a **MRT 2013. szeptember 20-i ülésén** láthatnak, hallhatnak majd az érdeklődők egy vetített képes előadást több előadótól.

HA

Rövid hírek

Tagtársunk, **dr. Benedek Pál**, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Nyugat-magyarországi Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kara Környezettudományi Intézetének egyetemi tanára 2013. augusztus 20. alkalmából a **Magyar Érdemrend Tisztikeresztje** polgári tagozat kitüntetésben részesült az agrár-felsőoktatásban végzett rendkívül színvonalas oktatói és vezetői tevékenysége, nemzetközileg is nagyra becsült zoológiai, állatökológiai, méhészeti és növényvédelmi tudományos munkássága, ismeretterjesztői szaktanácsadó munkája elismeréseként.

Tagtársunk, **dr. Voigt Erzsébet**, az Állami Gyümölcs- és Dísznövénytermesztési Kutató-Fejlesztő Közhasznú Nonprofit Kft. tudományos tanácsadója 2013. augusztus 20. alkalmából **Magyar Arany Érdemkereszt** kitüntetésben részesült több évtizedes kutatói munkája, a gyümölcs- és szőlőtermesztés rovarkártevőinek rajzásmegfigyelésen alapuló környezetkímélő növényvédelmi technológiája kidolgozása területén végzett tevékenysége elismeréseként,

Áder János köztársasági elnök a **Magyar Érdemrend Lovagkeresztje polgári tagozatát** adományozta **dr. Tóth Gábor Sándor** tagtársunknak, a civil, az önkormányzat és az egyházi együttműködés segítéséért és a magyar örökség ápolásáért.

Gratulálunk a kitüntetetteknek, és további sikerekben gazdag munkát kívánunk!

RH Szerkesztősége

Rovarjátsszótér Bécsben

Bécs, 2013. április 19. (Compress) **Rovarjátsszótérrel alakították ki a Hirschstetteni Kertészetben Bécsben, ahol – a megtévesztő név ellenére – gyerekek, nem pedig rovarok tombolhatják ki magukat. Szöcskecsúszda, méhlibikóka és pókmászóháló várja a kicsiket.**

Új attrakcióval, rovarjátsszótérrel várja a gyerekeket a bécsi Hirschstetteni Kertészet (Blumengärten Hirschstetten), ahol a kicsik játék közben, játszva tanulhatják meg a rovarok szerepét a természetben. A gyerekek többek között szöcskecsúszdán, méhlibikókán és pókmászóhálón tombolhatják ki magukat, de szívesen megbújnak a lepkéházban vagy a bejárható méhkaptárban is. A játékokon és a játékok között rovarok nagy, színes modelljei ülnek, hogy a kicsik alaposan szemügyre vehessék és megtapogathassák őket. Ha pedig elfáradtak, virág alakú asztaloknál, levélpadokon pihenhetik ki magukat.

A játékokon és a játékok között rovarok nagy, színes modelljei ülnek, hogy a kicsik alaposan szemügyre vehessék és megtapogathassák őket. Ha pedig elfáradtak, virág alakú asztaloknál, levélpadokon pihenhetik ki magukat.

Az osztrák főváros területének 51 százaléka zöldfelület, amivel világviszonylatban egyedülállónak számít. Ennek jelentős részét – a Bécsi-erdő (Wiener Wald) és a nemzeti park mellett – a 850 kisebb-nagyobb városi park adja, amelyek összterülete 20 millió négyzetméter.

A több mint kétezer négyzetméteres rovarjátzóter néhány hónap alatt készült el, 150 ezer euróba került és tavasztól őszig várja a gyerekeket (1220 Bécs, Quadenstraße 15.).

Forrás: <http://www.stop.hu/kulfold/elkeszult-az-első-rovarjatszoter/1140356/>

Rovarhotel a Budai Arborétumban

A „hotel” 2013 áprilisában állította fel a Kertkultúra Klub a Ménesi út alatti kertben. Az ismertető szerint tervezte és szervezte Szurovecz Roland, újrafelhasznált anyagokból. Állítólag működése is nyomon követhető a honlapjukon: www.kertkultura.hu

Lapzártai utáni hír: **2013. szeptember 11-től, november 3-ig** tekinthető meg a Természet-tudományi Múzeumban (1083 Budapest, Ludovika tér 2-6, <http://www.nhmus.hu>), tagtársunk Rahmé Nikola, „**Összetett szemmel**” c. makrofotó kiállítása.

